

PROGRAM SZKOŁY LETNIEJ KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. NAZWA

Język rosyjski na obszarze postsowieckim: narzędzie komunikacji międzykulturowej, kształtowania relacji społecznych czy obcej ekspansji kulturowej?

2. JEDNOSTKA PROWADZĄCA SZKOŁĘ LETNIĄ

Wydział Lingwistyki Stosowanej,
Katedra Studiów Interkulturowych Europy środkowo-Wschodniej

3. PLANOWANY TERMIN I MIEJSCE SZKOŁY LETNIEJ

Gruzja, wrzesień 2023

4. ŁĄCZNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ I PUNKTÓW ECTS

80 godz. – 5 pkt ECTS

5. POZIOM KSZTAŁCENIA ZGODNY Z PRK: 7

6. EFEKTY UCZENIA SIĘ ZDEFINIOWANE DLA SZKOŁY LETNIEJ

Efekty kształcenia	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia PRK
WIEDZA	
Student/Studentka po ukończeniu szkoły:	

zna w pogłębionym stopniu ujęcia teoretyczne i metodologiczne z zakresu badań kultury (ze szczególnym uwzględnieniem ich interdyscyplinarności); posiada zaawansowaną wiedzę na temat szkół i kierunków badawczych, z odniesieniem do dziedzictwa kulturowego oraz historycznych i współczesnych uwarunkowań społeczno-politycznych dotyczących obszaru ESW	P7S_WG
zna w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące kształtowania się relacji narodowościowych i religijnych, społeczno-politycznych i gospodarczych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem języka jako elementu konstruującego narracje tożsamościowe	P7S_WG
rozumie w pogłębionym stopniu problemy związane z kształtowaniem tożsamości mieszkańców pogranicza: elementy identyfikacji tożsamości (język, etniczność, religia/wyznanie, terytorium) ze szczególnym uwzględnieniem obszaru postradzieckiego;	P7S_WK
zna w stopniu zaawansowanym znaczenie języka w kształtowaniu tożsamości kulturowej; pozytywne i negatywne aspekty kontaktów przedstawicieli różnych grup kulturowych;	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI	
Student/Studentka po ukończeniu szkoły:	
odwołując się do zdobytej wiedzy teoretycznej na temat wpływu języka na kształtowanie się relacji kulturowych umie wykorzystać ją w typowych wypowiedziach profesjonalnych dotyczących historii i współczesności ESW, logicznie je konstruować, odwołując się do stanowisk innych uczestników tych sytuacji komunikacyjnych;	P7S_UK
rozwija swoje umiejętności badawcze, samodzielnie zdobywać wiedzę na temat pogranicza kulturowego, umiejętnie formułuje myśli w postaci wypowiedzi ustnej lub pisemnej;	P7S_UW
przeprowadza samodzielnie analizę proponowanych rozwiązań konkretnych problemów z obszaru społecznego, politycznego, ekonomicznego oraz zaproponować w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia	P3S_UW
potrafi przygotować wypowiedź pisemną i ustną, w języku obcym (rosyjskim) na wybrane tematy z zakresu problematyki relacji interpersonalnych i interkulturowych (kultura, polityka, historia, literatura, stosunki społeczne i religijne, język, etc.),	P7S_UW
ma zdolność do formułowania samodzielnych opinii i sądów, w oparciu o zdobywaną wiedzę, własną analizę problemu, także dzięki badaniom innych autorów;	P7S_UK
posiada umiejętność komunikowania się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7S_UK
wskazać pozytywne oraz negatywne konsekwencje wielokulturowości	P7S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE:	
Student/Studentka po ukończeniu szkoły:	

jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, ciągłego dokształcania się i uzupełniania zdobytej wiedzy	P7S_KK
jest gotowy do efektywnego komunikowania się i życia w społeczeństwie, w tym również w społeczeństwie odmiennym kulturowo od własnego; reprezentuje postawę otwartą, gotową do dialogu	P7S_KR
jest gotowy do kierowania pracą grupy, radzenia sobie w sytuacjach typowych i wyjątkowych, do weryfikacji swoich poglądów na drodze rzeczowej dyskusji oraz oceny posiadanej wiedzy	P7S_KO
określa priorytety służące realizacji wyznaczonego przez siebie i innych zadania w zakresie zobowiązań społecznych	P7S_KO
jest gotowy do ochrony dziedzictwa narodowego i kulturowego regionu pogranicza	P7S_KO

7. CELE KSZTAŁCENIA

Celem podstawowym projektu jest poszerzenie i wzmocnienie kompetencji społecznych uczestników oraz przygotowanie ich do świadomego funkcjonowania we współczesnym świecie i regionie ESW w dobie wyzwań postpandemicznych i spowodowanych wybuchem otwartej wojny Rosji wobec Ukrainy. Tak sformułowany cel podstawowy osiągnięty zostanie przez realizację celów szczegółowych projektu jakimi jest:

- przekazanie szerokiemu gronu studentów wiedzy na temat złożoności znaczenia języka w kształtowaniu relacji kulturowych i interpersonalnych,
- wzmocnienie kompetencji zawodowych na wielokulturowym rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru administracji publicznej, jak i prowadzenia badań naukowych,
- wzmocnienie kompetencji analitycznych poprzez świadomość znaczenia języka w kształtowaniu relacji społecznych i politycznych, a także jego roli jako środka komunikacji,
- wzmocnienie kompetencji językowych i interkulturowych poprzez komunikację w środowisku obcym, a zarazem wielokulturowym, w grupie, w której język wiodący szkoły (rosyjski) będzie językiem obcym dla uczestników,
- wzmocnienie kompetencji miękkich.

Cele projektu zrealizowane zostaną w ramach szkoły letniej wyjazdowej, dzięki czemu wszyscy uczestnicy projektu niezależnie od pochodzenia, będą znajdowali się w tej samej sytuacji wyjściowej. Taka formuła projektu wymusza nabywanie kompetencji

społecznych z zakresu pracy w grupie, z założenia wielokulturowej, której uczestnicy dysponują różnym zapleczem kulturowym. Miejsce przeprowadzenia zajęć – Gruzja (Batumi, Tbilisi), kraj postsowiecki, z wciąż znaczną obecnością języka rosyjskiego, znakomicie umożliwi realizację założonych celów w pełni. Poszczególne elementy programu w założeniu mają prowadzić do zrozumienia złożonych zależności między sferą polityki i kultury (języka) w kontekście historycznym (rusyfikacja, imperializm kulturowy, język propagandy itp.) dlatego tematami zajęć będą również kwestie związane ze świadomością, życiem codziennym w warunkach izolacji mieszkańców Związku Radzieckiego i współczesnej Rosji, instytucje, metody i formy wpływu na kształtowanie się mentalności ludzi krajów byłego bloku wschodniego. Poruszane będą kwestie związane z mentalnością „ludzi radzieckich”, megalomanią narodową i budową nowego obywatela. Koniecznymi dla zrozumienia procesów funkcjonowania państwa imperialnego, totalitarnego, będą również kwestie związane z ateizmem i stosunkiem do religii w ideologii imperialnej, komunistycznej i neoimperialnej w codzienności społecznej.

Wśród celów kształcenia programu jest między innymi zapoznanie studentów z socjotechnikami stosowanymi w propagandzie politycznej, wykorzystywanymi do kształtowania obrazu rzeczywistości społecznej w krajach dawnego bloku wschodniego. W ramach tego problemu zostanie omówiona też kwestia wpływu władzy na nauki humanistyczne jako instrument manipulacji nad świadomością. Zależy nam na pokazaniu różnorodności mechanizmów wpływających na formowanie, utrzymanie, czy później upadek systemów. Chcemy również umożliwić uczestnikom lepsze zrozumienie przyczyn pojawiania się zjawiska nostalgii za dawnymi systemami.

Celem programu będzie więc uwrażliwienie jego uczestników na pułapki, które niosą za sobą tego typu uogólnienia. Badania socjologiczne pokazują, że gloryfikacja totalitarnego systemu, widoczna nie tylko na obszarze byłego ZSRS przeszkadza m.in. w rozwoju demokratycznego społeczeństwa.

Tak sformułowane założenia projektu prowadzić będą do aktualizacji wiedzy uczestników na temat roli języka w życiu społecznym na obszarze b. ZSRS i weryfikacji swoich wyobrażeń na temat współistnienia kultur. Z tego względu celem zajęć jest również ukazanie i analiza najistotniejszych czynników kształtujących tożsamość kulturową.

W trakcie Szkoły zaplanowano interdyscyplinarne badania terenowe, realizowane w grupach, pod opieką doświadczonego badacza, co pozwoli nie tylko na rozpoznanie nowych problemów badawczych, ale również na zastosowanie nowych metod dla częściowo opisanych już problemów.

Cele projektu znakomicie wpisują się w Misję Uniwersytetu Warszawskiego zakładającą kształtowanie postaw obywatelskich studentów. U podstaw projektu leży bowiem wdrożenie w życie założeń dialogu międzykulturowego, postrzeganego nie tylko jako dążenie do poznania wartości akceptowanych przez przedstawicieli innych kultur, ale i źródła wiedzy o sobie i własnej tradycji kulturowej, a jako takiej – poprzez uświadomienie wad i zalet własnej tradycji – budującej konstruktywne postawy społeczne.

8. UZASADNIENIE URUCHOMIENIA SZKOŁY LETNIEJ W ODNIESIENIU DO:

a) GRUPY DOCELOWEJ

Zaproponowane w ramach szkoły letniej zajęcia dadzą jej uczestnikom unikatową możliwość natychmiastowego zastosowania w praktyce posiadanej już oraz zdobytej w trakcie szkoły letniej wiedzy teoretycznej i weryfikacji nabywanych umiejętności i kompetencji społecznych, w tym przede wszystkim doskonalenia kompetencji interpersonalnych, osłabionych w czasie pandemii. Udział w szkole letniej da uczestnikom unikatową możliwość używania języka rosyjskiego w środowisku wielokulturowym, co uświadamia cały wachlarz różnorodnych wariantów tego języka. Uczestnicy nabędą umiejętności pracy w grupie wielokulturowej, niezbędne obecnie w dobie zmian i niepokoju w ESW.

O wyjątkowości całego cyklu kształcenia w ramach szkoły letniej stanowi również możliwość bezpośredniej obserwacji środowiska historyczno-kulturowego, oraz osobisty kontakt z jej przedstawicielami oraz zabytkami materialnymi w ich naturalnym otoczeniu w konfrontacji z wiedzą teoretyczną. Takie połączenie elementów teoretycznych i praktycznych w środowisku zewnętrznym przyczyni się do podniesienia w stopniu znaczącym kompetencji interpersonalnych, osłabionych w dobie pandemii i zawodowych (kompetencje pracy w grupie wielokulturowej, znajomość języka obcego) uczestników.

b) OFERTY DYDAKTYCZNEJ UW

Podobny model kształcenia, polegający na połączeniu wiedzy teoretycznej z praktycznym jej zastosowaniem w badanym środowisku kulturowym jest niemożliwy do zrealizowania w warunkach studiów stacjonarnych prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim. W ofercie UW brakuje obecnie zajęć, które byłyby w równym stopniu poświęcone doskonaleniu umiejętności analitycznych i językowych, co kształtowaniu kompetencji społecznych.

9. WYKAZ PRZEDMIOTÓW PROWADZONYCH W RAMACH SZKOŁY LETNIEJ¹

---

¹ Tabelę można przedstawić w poziomie na osobnym arkuszu.

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć (np. wykład, ćwiczenia, konwersatorium)	Treści programowe powiązane z efektami uczenia się	Metody dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć
„Rosyjski świat” vs „świat Zachodu” jako przyczynek do postępującej faszycacji Rosji	konwersatorium + warsztat (2+2 godz.)	<ul style="list-style-type: none"> · zna i rozumie wyjątkowości i złożoność problematyki zależności polityki i kultury w krajach dawnego bloku wschodniego · zna współczesną problematykę kultury krajach posttotalitarnych · zna i rozumie dyskusję dotyczącą definiowania totalitaryzmów · ma pogłębioną wiedzę na temat ośrodków naukowych prowadzących badania nad totalitaryzmami, wykorzystywanych metod oraz najważniejszych wyników badań. · rozwija swoje umiejętności analityczne, umiejętnie formułuje myśli w postaci wypowiedzi ustnej lub pisemnej · umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	konwersatorium, prezentacja dyskusja praca z tekstami kultury analiza źródeł praca w grupach
Nowomowa jako test na faszycację Rosji	konwersatorium + warsztaty (2+2 godz.)	<ul style="list-style-type: none"> · zna problematykę nowomowy i jej znaczenie nie tylko w krajach totalitarnych · rozumie znaczenie nowomowy i języka wypowiedzi w budowaniu świadomości społecznej 	konwersatorium prezentacja dyskusja praca z tekstami kultury analiza źródeł praca w grupach

		<p>(np. przypadek gruziński i białoruski: okupacja w okresie ZSRS nadal jest łagodnie nazywana „sowietyzacją”, a rosyjskojęzyczny przekaz oficjalny buduje wrogość wobec „Zachodu”, kontynuując tradycje sowieckie).</p> <ul style="list-style-type: none"> · rozpoznaje różne przejawy nowomowy w tekstach kultury i wypowiedziach politycznych · rozwija swoje umiejętności analityczne, zdobywa wiedzę na temat znaczenia języka w życiu społecznym, umiejętnie formułuje myśli w postaci wypowiedzi ustnej lub pisemnej; 	
<p>W poszukiwaniu podstawy ideologicznej budowy imperium</p>	<p>konwersatorium (4 godz.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> · rozumie pojęcia stosowane przez wieki w narracji imperialnej starszy brat, trójjedyny naród, “Moskwa - trzeci Rzym”, Małorosja, Noworosja · zna pojęcie i rozumie znaczenie mitów tożsamościowych jako oręż w dyskredytowaniu wroga · zna i rozumie współzależności polityki i kultury w zakresie kształtowania się tożsamości społecznej · rozwija swoje umiejętności analityczne, umiejętnie formułuje myśli 	<p>konwersatorium prezentacja praca z tekstami kultury analiza źródeł dyskusja praca w grupach</p>

		<p>w postaci wypowiedzi ustnej lub pisemnej</p> <ul style="list-style-type: none"> · ma wiedzę na temat polityki kulturalnej i tożsamościowej krajów byłego bloku wschodniego · umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	
<p>Czy możemy się dogadać? Warsztaty kompetencji lingwokulturowych</p>	<p>warsztat (4 godz.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> · rozumie znaczenie języka w budowaniu świadomości społecznej · rozumie znaczenie języka w prawidłowej komunikacji międzykulturowej · umie pracować w grupie, charakteryzuje się postawą otwartości, gotowości do wspólnego działania w środowisku wielokulturowym · podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	<p>gra sytuacyjna praca w grupach prezentacja</p>
<p>Postawy społeczne w państwie imperialnym: bunt i przystosowanie</p>	<p>konwersatorium + warsztat (2+2 godz.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> · zna w stopniu pogłębionym różnego rodzaju inicjatywy społeczne o charakterze społecznym i kulturowym w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w okresie totalitaryzmu i autorytaryzmu skierowane przeciw systemowi. · w sposób pogłębiony charakteryzuje sytuację socjokulturową i jej wpływ na typy aktywności 	<p>prezentacja dyskusja praca z tekstami kultury analiza źródeł praca w grupach</p>

		<p>społecznej i kulturowej w Europie Środkowo-Wschodniej w XX i XXI w.</p> <ul style="list-style-type: none"> · posiada pogłębioną wiedzę na temat rodzajów organizacji i akcji kulturowych, które miały na celu wspieranie kultury niezależnej. · rozumie przyczyny stosunku władz wobec ludzi kultury prezentujących niezależne postawy. · rozumie pojęcia homosoveticus i homorussicus · potrafi uzasadnić własną opinię (pozytywną bądź krytyczną) dotyczącą dzisiejszej roli i znaczenia Homo soveticus, jego mentalności i mitów historyczno-kulturowych · ma wiedzę na temat polityki kulturalnej i tożsamościowej krajów byłego bloku wschodniego 	
<p>Polityka historyczna państw b. ZSRS 30 lat po rozpadzie kraju - Białoruś - Gruzja - Rosja - Ukraina (analiza porównawcza)</p>	<p>konwersatorium (3 godz.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> · ma pogłębioną wiedzę na temat polityki historycznej wybranych krajów byłego bloku wschodniego · zna i rozumie współzależności polityki i kultury w zakresie kształtowania się tożsamości społecznej · rozumie nawiązania historyczne, odwołania i inspiracje współczesnej polityki historycznej 	<p>prezentacja dyskusja</p>

		<p>wybranych krajów byłego bloku wschodniego</p> <p>umieszcza problematykę badań socjolingwistycznych i lingwokulturowych w szerszej perspektywie interdyscyplinarnej, rozpoznaje jej źródła, zagrożenia, przyczyny trwałości i upadku</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoje umiejętności analityczne, umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	
<p>Komunikacja interkulturowa w Europie Środkowo-Wschodniej: Białoruś, Rosja i Ukraina</p>	<p>warsztaty 8 godz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie pojęcia kultury i szoku kulturowego oraz różne podejścia do badań nad wpływem kultury i socjalizacji na różnice w wartościach, przekonaniach, obyczajach i postawach. • rozumie kontekst kulturowy studentów z Polski, Białorusi, Rosji i Ukrainy i innych krajów b. ZSRS i różnice wewnątrz grupy. • potrafili dostosowywać swoje zachowanie do kontekstu kulturowego innego studenta. • potrafili poradzić sobie w sytuacjach niejednoznacznych. • umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	<p>prezentacja burza mózgów gry sytuacyjne praca z tekstami kultury analiza źródeł dyskusja praca w grupach</p>
<p>Mechanizm formowania kultu jednostki (Stalin)</p>	<p>wykład + warsztaty muzealne (3+3 godz.) (Gori)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posiada wiedzę i umiejętności analityczne z zakresu najważniejszych 	<p>prezentacja, praca z tekstami kultury analiza źródeł</p>

		<p>etapów budowania kultu jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem wieloetnicznego i wielowyznaniowego charakteru ZSRS.</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje w stopniu pogłębionym cechy szczegółowe postaci “wodza” - “ojca narodu”. • rozwija swoje umiejętności analityczne, charakteryzuje fenomen “stalinizmu” jako specyficzną ideologię polityczną. • przedstawia najważniejsze przyczyny popularności Stalina w krajach postsowieckich. • rozpoznaje analogie w budowaniu kultu jednostki w czasach ZSRS i współcześnie na obszarze postsowieckim 	<p>dyskusja, burza mózgów praca w grupach</p>
<p>Konstrukcja i dekonstrukcja mitów tożsamościowych: humor we współczesnej Białorusi i Ukrainie jako oręż w walce z propagandą rosyjską</p>	<p>konwersatorium + warsztat (2+2) godz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie pojęcie mitów tożsamościowych i ich rolę w kształtowaniu przedstawięń społecznych • zna i rozumie społeczną rolę humoru • zna i rozumie kontekst społeczno-polityczno-kulturowy funkcjonowania dowcipów w ZSRR, w tym nt. skutków rozpowszechniania dowcipów • zna tematykę dowcipów politycznych w ZSRR • analizuje i odróżnia dowcipy sankcjonowane przez władzę od oryginalnych wytworów społeczeństw 	<p>prezentacja praca z tekstami kultury analiza źródeł dyskusja praca w grupach</p>

		<ul style="list-style-type: none"> · zna tematykę dowcipów politycznych w krajach posttotalitarnych 	
<p>Kulturowe narzędzia propagandy i kontrpropagandy: kinematografia i dokumentalistyka sowiecka i rosyjska vs. współczesna kinematografia i dokumentalistyka ukraińska i białoruska</p>	<p>warsztaty filmowe 4 godz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · ma pogłębioną wiedzę na temat fenomenu kina jako narzędzia propagandy w krajach komunistycznych przed i po II wojnie światowej. · zna i charakteryzuje typowe klisze i mity propagandowe, wykorzystywane w kinie z okresu komunizmu · zna i charakteryzuje w sposób pogłębiony wybrane przykłady radzieckiego kina propagandowego. · rozwija swoje umiejętności analityczne, umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach · posiada wiedzę na temat obrazu człowieka w społeczeństwie totalitarnym konstruowanego przez twórców filmowych. 	<p>prezentacja praca z tekstami kultury analiza źródeł dyskusja praca w grupach</p>
<p>“Przez żołądek do serca”: Chinkali - pierogi - wareniki i wareniky jako przyczynek do dyskusji o wspólnocie kulturowej</p>	<p>warsztaty (4 godz.) (Tbilisi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> · zna i rozumie różnice międzykulturowe wybranych narodów ESW (wartości, przekonani, obyczaje i postawy), analizuje ich przyczyny. · rozumie kontekst kulturowy ESW. · potrafili dostosowywać swoje zachowanie do kontekstu kulturowego. 	<p>praca z artefaktami kultury analiza źródeł dyskusja</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • potrafili poradzić sobie w sytuacjach niejednoznacznych. • z szacunkiem odnosi się do tradycji ▬ potrafili poradzić sobie w sytuacjach niejednoznacznych kulturowo • umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	
<p>“Bóg stworzył człowieka z gliny, więc glina jest naszą istotą”. Kultura symboliczna jako budulec wspólnoty</p>	<p>warsztaty (4 godz.) Szrosza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie różnice międzykulturowe wybranych narodów ESW (wartości, przekonani, obyczaje i postawy), analizuje ich źródła. • dostrzega różnorodność kulturową ESW. • analizuje znaczenie symboli w kulturze • potrafili dostosowywać swoje zachowanie do kontekstu kulturowego. • potrafili poradzić sobie w sytuacjach niejednoznacznych kulturowo • z szacunkiem odnosi się do tradycji • umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	<p>praca z artefaktami kultury analiza źródeł dyskusja</p>
<p>Refleksje nad spuścizną sowiecką we współczesnej Gruzji: problem integralności</p>	<p>konwersatorium (3 godz.) Laboratorium Badań Przeszłości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ma wiedzę i umiejętności związane z prowadzeniem badań terenowych w środowisku wielojęzycznym 	<p>prezentacja dyskusja burza mózgów</p>

<p>społeczeństwa gruzińskiego</p>		<ul style="list-style-type: none"> · rozwija swoje umiejętności badawcze, zdobywa wiedzę na temat znaczenia języka w życiu społecznym, umiejętnie formułuje myśli w postaci wypowiedzi ustnej lub pisemnej; · umieszcza problematykę badań socjolingwistycznych i lingwokulturowych w szerszej perspektywie interdyscyplinarnej, rozpoznaje jej źródła, zagrożenia, przyczyny trwałości i upadku · umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	
<p>Warsztaty metodologii badań terenowych</p>	<p>warsztaty (6 godz.) stacjonarnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> · ma wiedzę i umiejętności związane z prowadzeniem badań terenowych w środowisku wielojęzycznym · rozwija swoje umiejętności badawcze, zdobywa wiedzę na temat znaczenia języka w życiu społecznym, umiejętnie formułuje myśli w postaci wypowiedzi ustnej lub pisemnej; · umieszcza problematykę badań socjolingwistycznych i lingwokulturowych w szerszej perspektywie interdyscyplinarnej, rozpoznaje jej źródła, zagrożenia, przyczyny trwałości i upadku · umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach 	<p>prezentacja dyskusja burza mózgów praca w grupach</p>

Badania terenowe i praca nad projektem	badania terenowe (12 godz.) stacjonarnie	<ul style="list-style-type: none"> • umie pozyskiwać materiały metodą badań terenowych celem wykorzystania w projektach studenckich. • posiada umiejętności stosowania metod wykorzystywanych podczas badań terenowych (wywiad, ankieta) • posiada wiedzę na temat roli języka w kształtowaniu stosunków społecznych • umie krytycznie oceniać uzyskiwane w toku badań terenowych informacje, analizować je i wyciągać wnioski w oparciu o wiedzę z socjolingwistyczną / lingwokulturową • zna różne metody prowadzenia badań kulturowych w terenie • umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach • aplikuje nabytą wiedzę w warunkach polowych • zna techniki wstępnej dokumentacji polowej • rozwija swoje umiejętności badawcze	Zastosowanie w praktyce techniki eksploracji terenowej, wywiady, dyskusja, burza mózgów, praca w grupach
Język rosyjski na obszarze postsowieckim: obecność, jakość, znaczenie społeczne	Warsztaty (6 godz.)	<ul style="list-style-type: none"> • posiada wiedzę na temat roli języka jako środka komunikacji i kształtowania stosunków społecznych	prezentacja, dyskusja, burza mózgów

		<ul style="list-style-type: none"> • posiada umiejętności analityczne, związane z umiejętnością wykorzystania materiałów pozyskanych drogą badań terenowych (wywiad, ankieta) • umie krytycznie oceniać uzyskiwane w toku badań terenowych informacje, analizować je i wyciągać wnioski w oparciu o wiedzę z socjolingwistyczną / lingwokulturową • umie pracować w grupie, podejmuje merytoryczną dyskusję opartą na rzetelnych argumentach • rozwija swoje umiejętności badawcze 	
--	--	--	--

10. LITERATURA PRZEDMIOTU (OBLIGATORYJNA/ZALECANA)

Joanna Getka, Jolanta Darczewska, *Ruś porwana? Rosyjska wojna o tożsamość Ukrainy* (EBOOK), WUW, 2022, <https://www.wuw.pl/product-pol-17299-Rus-porwana-Rosyjska-wojna-o-tozsamosc-Ukrainy-EBOOK.html>

Wojciech Górecki, Zjeść ciastko i mieć ciastko. Gruzja wobec wojny na Ukrainie i integracji z Zachodem, Komentarze OSW, 06.2022, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2022-06-07/zjesc-ciastko-i-miec-ciastko-gruzja-wobec-wojny-na-ukrainie-i>

Anetta Bogusława Strawińska *Kreowanie znaczeń we współczesnej nowej nowomowie*, w: *PRL-owskie re-sentymenty*, red. A. Kisieleska, M. Kostaszuk-Romanowska, A. Kisieleski, Gdańsk: Wydawnictwo Naukowe Katedra 2019, s. 307-330 s. 307-330, <https://docplayer.pl/173330402-Kreowanie-znaczen-we-wspolczesnej-nowej-nowomowie.html>

Jan Brodowski, *Gruzja po rewolucji róż. Obraz przemian polityczno-społecznych w latach 2003-2018*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2019.

Wojciech Materski, *Gruzja*, Warszawa: Wydawnictwo Trio 2010.

Roman Szul, *Język, naród, państwo. Język jako zjawisko polityczne*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2009.

11. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA SZKOŁY LETNIEJ *(w tym sposób przeprowadzenia bilansu kompetencji)*

Do metod weryfikacji efektów kształcenia uzyskiwanych w procesie kształcenia w ramach szkoły letniej należą:

sprawdziany ustne:

- aktywność studentów podczas wykładów
- prezentacja projektu realizowanego w trakcie szkoły letniej
- pisemny test wiedzy (bilans kompetencji) przeprowadzony na początku i pod koniec szkoły letniej obejmujący zagadnienia poruszone w trakcie trwania zajęć

12. SYLWETKA KANDYDATA/KOMPETENCJE WYMAGANE NA STARCIE *(do kogo szkoła jest adresowana, jakich kompetencji oczekuje się od kandydatów)*

Szkoła letnia jest adresowana do studentów 2 i 3 roku studiów I stopnia i studentów studiów II stopnia na kierunku kulturoznawstwo Europy Środkowo-Wschodniej pragnących poszerzyć:

- swoje kompetencje interpersonalne i zawodowe
- swoje kompetencje analityczne w zakresie relacji społecznych, a także wzajemnych wpływów kultury, literatury, sztuki, polityki i języków Europy Środkowo-Wschodniej
- oraz pogłębiać swoje umiejętności komunikacyjne w zakresie języka rosyjskiego. Warunkiem udziału w szkole letniej jest posługiwanie się językiem rosyjskim na poziomie min. B1 ESOJK

W przypadku niewystarczającej liczby zakwalifikowanych uczestników szkoły letniej w I turze rekrutacji, dopuszcza się rozszerzenie grupy uczestników o studentów innych kierunków humanistycznych (szczególnie o profilu kulturoznawczym i filologicznym) oraz społecznych (szczególnie: socjologii, politologii) w kolejnych turach rekrutacji, przy czym w pierwszej kolejności do uczestnictwa w szkole letniej będą kwalifikowani studenci kulturoznawstwa ESW.

13. SZCZEGÓŁOWE ZASADY I SPOSÓB PRZEPROWADZENIA REKRUTACJI (w tym wymagane dokumenty)

Rekrutacja rozpoczyna się 1.07.2023 i kończy się 14.07.2023, g. 23.59. W ramach rekrutacji należy dostarczyć drogą elektroniczną do sekretariatu Katedry Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej skan oraz wersję edytowalną dokumentu na adres mailowy: ksi@uw.edu.pl.

Zgłoszenie dostępne jest na stronie ksi.uw.edu.pl oraz stronie zip.uw.edu.pl.

Zawiera ono formularz na temat podstawowych informacji o dotychczasowej ścieżce edukacyjnej kandydata oraz część opisową. Część opisowa zawierająca informacje na temat aktywności pozanaukowej Kandydata związanej z tematyką szkoły letniej (wolontariat, organizacja festiwali, udział w imprezach kulturalnych, działalność organizacyjna na rzecz UW) oraz motywacji do udziału w szkole letniej (wcześniejsze doświadczenia Kandydata, zgodność z indywidualnym programem studiów itp.) w objętości max. 1800 znaków będzie stanowiła podstawę oceny merytorycznej dokonanej przez Komisję Kwalifikacyjną.

Maksymalnie Kandydat może uzyskać 10 pkt (w tym: ocena aktywności pozanaukowej - max. 4 pkt i ocena motywacji uczestnictwa - max. 6 pkt).

Do 18.07.2023 roku zostanie ogłoszona lista osób zakwalifikowanych do udziału w programie wraz z listą rezerwową.

Warunkiem ostatecznego zakwalifikowania kandydata jest złożenie w terminie do 21.07.2023 r. w sekretariacie Katedry Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej (ul. Dobra 55) przez osobę zakwalifikowaną następujących dokumentów:

- a) deklaracji i oświadczenia uczestnika/uczestniczki Programu
- b) kserokopii paszportu, uprawniającego do wjazdu na teren Gruzji
- c) deklaracji znajomości języka rosyjskiego na poziomie min. B1.
- d) oświadczenia o stanie zdrowia wraz z deklaracją gotowości pokrycia kosztów testów na obecność wirusa SARS-CoV-2 (jeśli taki będzie wymagany w krajach realizacji projektu w momencie przeprowadzania zajęć Szkoły Letniej
- e) zobowiązania do pokrycia kosztów pobytu na szkole letniej ze środków przekazanych przez UW w ramach stypendium, o którym mowa w §3 Regulaminu Szkoły Letniej.
- f) papierowej wersji zgłoszenia do programu
- g) kopii zaświadczenia o szczepieniu przeciw wirusowi SARS-CoV-2

Formularze dokumentów, o których mowa w pkt. a), c), d), e) zostaną przekazane przez organizatora osobom zakwalifikowanym pocztą elektroniczną niezwłocznie po opublikowaniu listy rankingowej.

14. WARUNKI UKOŃCZENIA SZKOŁY LETNIEJ I UZYSKANIA DYPLOMU

- obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach; ze względu na charakter szkoły dopuszczalne są nieobecności spowodowane jedynie działaniem siły wyższej.
- uzyskanie pozytywnego wyniku w teście końcowym.

15. WYKAZ NAUCZYCIELI AKADEMICKICH PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA WRAZ ZE WSKAZANIEM KOMPETENCJI NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH.

Prof. dr hab. Joanna Getka – filolożka rusycystka i kulturoznawczyni. Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski. Prowadzi zajęcia dydaktyczne obejmujące tematykę kultury Rosji ze szczególnym uwzględnieniem kultury najnowszej, w tym imperializmu kulturowego. Jest współautorką monografii: *Na drodze do wolności. Białoruska partyzantka kulturowa w przestrzeni publicznej i w Internecie* (2021) oraz *Ruś porwana: rosyjska wojna o tożsamość Ukrainy* (2022). Ma kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i organizacyjnej na uczelni wyższej (koordynator programu Erasmus, projektów NAWA, programów PIK i ZIP).

Dr. prof. Lasza Barkadze, literaturoznawca, historyk i kulturoznawca gruziński, działacz społeczny. Wykładowca akademicki uniwersytetów w Gruzji, Szwajcarii, Niemczech. Od 2010 roku jest dyrektorem Państwowego Muzeum Literatury Giorgi Leonidze. Płynnie włada językiem rosyjskim.

Dr hab. prof. ucz. Jerzy Grzybowski, Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski, autor ponad 100 publikacji naukowych dotyczących stosunków narodowościowych i historii krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Płynnie włada językiem rosyjskim.

Dr Rostysław Kramar, filolog i kulturoznawca. Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski. Specjalista w zakresie folkloru politycznego i komunikacji społecznej. Ma kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i organizacyjnej na uczelni wyższej w tym w zakresie komunikacji interkulturowej. Płynnie włada językiem rosyjskim.

dr Jolanta Darczewska, filolożka rusycystka i slawistka. W latach 1992-2021 pracowała w Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. Od 1993 r. pełniła funkcje kierownicze w OSW. Autorka licznych publikacji nt. wojen informacyjnych; jest współautorką monografii: *Na drodze do wolności. Białoruska partyzantka kulturowa w przestrzeni publicznej i w Internecie* (2021) oraz *Ruś porwana: rosyjska wojna o tożsamość Ukrainy* (2022).

dr Monika Grącka, rusycystka, Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski, autorka publikacji naukowych dotyczących

kultury i literatury krajów Europy Środkowo-Wschodniej w XIX-XX w., w tym związanej historią rosyjskiego ruchu narodowego, ma kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i organizacyjnej na uczelni wyższej (koordynator programu Erasmus, projektów NAWA, programów PIK i ZIP).

Dr doc. Taras Lylio, Lwowski Uniwersytet Narodowy, kulturoznawca, medioznawca, specjalista w zakresie dyskursu medialnego, komunikacji interpersonalnej i interkulturowej. Ma kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i organizacyjnej na uczelni wyższej, autor licznych publikacji naukowych i popularnonaukowych z zakresu roli mediów we współczesnym społeczeństwie. Biegła władza językiem rosyjskim.

Dr Aliona Liubaya, białoruska historyczka, kulturoznawczyni, Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski, wcześniej kierowniczka Katedry Historyczno-Kulturowej Spuścizny Białorusi w Instytucie Szkoły Wyższej w Mińsku, zajmująca się badaniem stosunków międzynarodowych w Europie Środkowo-Wschodniej w perspektywie współczesnej i diachronii, historią mniejszości narodowych, propagandą w kulturze. Native speaker języka rosyjskiego.

Mgr Halyna Lylio, Lwowski Uniwersytet Narodowy, kulturoznawczyni, trenerka kompetencji miękkich, specjalistka z zakresu kultury języka, komunikacji interpersonalnej i interkulturowej. Ma kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i organizacyjnej na uczelni wyższej, a także doświadczenie praktyczne w zakresie turystyki kulturowej. Biegła władza językiem rosyjskim.

Mgr Marzena Grzybowska, Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski. Lingwistka rosyjsko-angielska, specjalistka w zakresie komunikacji międzykulturowej. Dydaktyk języka rosyjskiego. Ma kilkunastoletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej i organizacyjnej na uczelni wyższej w tym w zakresie komunikacji interkulturowej.

16. SPOSÓB PRZEPROWADZENIA EWALUACJI ZAJĘĆ I CAŁEGO PROGRAMU SZKOŁY LETNIEJ.

Ewaluacja programu szkoły letniej odbywać się będzie w ostatnim dniu trwania szkoły i będzie miała obowiązkową dla każdego uczestnika programu formę pisemną anonimową oraz nieobowiązkową – dobrowolną formę w postaci nagrania swoich wrażeń i oceny programu.

Obowiązkowa, pisemna wersja ewaluacji przybierze postać anonimowej ankiety, która zawierać będzie pytania zamknięte i otwarte z zakresu: kwalifikacji wykładowców, trafności doboru wykładowców do zaproponowanej tematyki zajęć, trafności doboru tematyki zajęć do zaproponowanego tematu szkoły letniej, przydatności tematyki zajęć w pracy badawczej uczestników szkoły, oceny warunków lokalowych, oceny usług transportowych i żywienia.

Uczestnicy programu zostaną poproszeni również o sugestie odnośnie oczekiwań co do kolejnych edycji szkoły letniej.

Ewaluacja zajęć zostanie przeprowadzona z wykorzystaniem pre- i post-testów w pierwszym i ostatnim dniu trwania szkoły letniej oraz podczas prezentacji projektu realizowanego w trakcie szkoły letniej.